

Riksdagen Uppteckningar vid EU-nämndens sammanträden 2016/17:2

SVERIGES
RIKSDAG

Fredagen den 16 september

§ 1 Allmänna frågor

Statssekreterare Oscar Stenström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 24 juni 2016

Återrapport från informellt ministermöte den 25 juli 2016

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 20 september 2016

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

EU-nämnden har nu samlats till sammanträde. I dag ska vi ha överläggningar med statssekreterare Oscar Stenström, som är här i stället för EU- och handelsminister Ann Linde, och senare med kabinetssekreterare Annika Söder gällande information från ett tidigare informellt utrikesministermöte.

Vi börjar med Oscar Stenström och de punkter som tillhör Ann Lindes portfölj och det kommande allmänna rådet. Vi börjar med återrapporten.

Anf. 2 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Fru ordförande! Båda återrapporterna från rådsmötet den 24 juni och den 25 juli, som var ett informellt möte, är utdelade.

Jag börjar med att be om ursäkt för att ni får stå ut med mig i dag i stället för Ann Linde.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Nämnden godtar ursäkten. Har ledamöterna några frågor när det gäller de utdelade återrapporterna från rådsmötet den 24 juni och det informella ministermötet den 25 juli?

Anf. 4 HANS ROTHENBERG (M):

Jag skulle vilja höra hur diskussionerna har gått. Under det senaste året har vi tagit upp frågor om protektionism och ett besvärligt moment vad gäller handeln. Inte minst har det synliggjorts av initiativen till att skydda den europeiska stålsektorn. Var detta någonting som togs upp i detta sammanhang? Jag ser det inte i protokollet.

Anf. 5 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Nej, det var inte uppe på något av dessa möten, och det var inte heller på dagordningen. Men delar av det kommer att tas upp senare när vi ska gå igenom materialet. Det är naturligtvis en viktig fråga, men den avhandlades inte.

Just den 24 juni var en intressant dag. Det var både midsommarafton i Sverige och den dag då omröstningsresultatet blev känt för oss alla. Det fanns alltså lite annat att fundera på just den morgonen.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Resolutioner, beslut och yttranden antagna av Europaparlamentet. Såvitt jag förstår är det en stående punkt. Jag finner att det inte finns någon information från statssekreteraren och inga frågor. Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, Förberedelser inför Europeiska rådet den 20–21 oktober, där vi ska få information.

Anf. 7 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Ordförande! På mötet ska dagordningen för Europeiska rådet den 20–21 oktober presenteras. Vi är fortfarande i ett tidigt skede. Som vanligt återkommer regeringen vid samråden inför mötena i allmänna rådet och Europeiska rådet i oktober om de formella ståndpunkterna i sak.

Vi tror oss veta att dagordningen ska innehålla tre punkter. Den första är migration, den andra är handelsfrågor – som ett direkt svar från ledamoten – och den tredje är Ryssland.

Europeiska rådet ska också diskutera den senaste utvecklingen på migrationsområdet och ge vägledning för det fortsatta arbetet. En utförligare diskussion om just handelsfrågorna är att vänta, bland annat om riktlinjerna för den framtida handelspolitiken. Dessutom ska de yttre relationerna med Ryssland diskuteras.

Anf. 8 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag tackar för den korta informationen. Det är stora sakfrågor, och statssekreteraren får gärna borra lite mer i vad man väntas diskutera i sak om Ryssland, handel och migration. Det är mycket stora områden.

Först vill jag, för att det ska komma med i de skriftliga uppteckningarna, fråga var EU-ministern är. Vi är glada att vi har en EU-minister och hade uppskattat att se henne när vi har samråd i EU-nämnden, även om vi naturligtvis tackar statssekreteraren för att han är här.

När det gäller Europeiska rådet den 20–21 oktober vill vi gärna veta lite mer i fråga om Ryssland och sanktionerna, hur Sverige driver på för förlängda sanktioner och även för fördjupade och utvidgade sanktioner och hur det ser ut med personkretsen etcetera.

När det gäller handelsfrågorna får statssekreteraren gärna nämna lite mer om TTIP. Jag tror att vi kommer in på lite mer specifika frågor om det senare. Jag undrar också vad i detalj som väntas komma upp när det gäller migrationsområdet. Det har varit en rad möten. Det har varit över 30 möten under ett års tid där man har beslutat ett och annat. Men väldigt

lite har levererats. Är det möjligtvis så att Sverige nu de facto börjar driva implementeringsfrågan? Vilka allierade har vi i så fall när vi talar om implementering, och vad väntas komma upp till diskussion?

2016/17:2
16 september

Anf. 9 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

EU-ministern befinner sig i Kanada för att diskutera den kanske viktigaste EU-frågan som vi har på handelssidan, nämligen avtalet mellan EU och Kanada och som kallas för CETA. Jag återkommer till det. Jag ber återigen om ursäkt för att Ann Linde inte befinner sig i nämnden.

När det gäller sakfrågorna som ledamot Karlsson tar upp handlar det just om Ryssland, handel och migration, som jag sa.

Vad döljer sig då bakom dessa? När det gäller sanktionsfrågan står, som ni känner till, Sverige fast. Vi är inte för att vi minskar antalet sanktioner, givet att Minsköverenskommelsen inte har uppfyllts från den ryska sidan. Vi ser inte heller någon anledning till att försöka driva på för att öka eller utvidga sanktionerna med ytterligare produkter.

Beslutet togs i somras och löper fram till början av 2017. Den diskussionen kommer, som jag sa, att tas upp på Europeiska rådet i oktober. Det är alltså detta som döljer sig bakom frågan om Ryssland.

När det gäller TTIP hänger handelsfrågorna ihop. Det som kommer först på dagordningen att hantera för EU är just avtalet mellan EU och Kanada, därav ministrarnas närvaro i Montreal denna morgon.

Vi har tidigare skickat ett fakta-pm till riksdagen om att regeringen anser att detta är ett av de bästa avtal som vi har sett. Det är ett av de mest progressiva. Det kommer att vara viktigt för Sverige och för svenska jobb. Vi ser också att vi så snart som möjligt kan ratificera det med en provisorisk tillämpning. Vi står också bakom att det är ett så kallat blandat avtal, det vill säga att några kompetenser faller under EU:s ram och att några kompetenser faller under nationalstaternas. Detta avhandlas nu inte minst via rådets och kommissionens rättstjänster, alltså vad som kan vara EU-kompetens och vad som kan vara nationell kompetens. Det hänger också delvis ihop med den dom som kommer nästa år, nämligen Singaporeavtalet.

Vi hoppas att EU kan underteckna avtalet med Kanada den 27–28 oktober. Därför behöver EU komma till ett beslut. Där är Sverige drivande. Det är också skönt av vi har en så bred uppslutning i Sveriges riksdag bakom detta avtal.

Detta leder tanken till den andra frågan som handlar om TTIP. Där är läget mer kärt om man tittar ut bland dem som är våra like-minded och bland dem som inte har varit lika entusiastiska. Jag hoppas att ni noterade att EU-ministern var drivande och skickade ett brev till EU-kommissionär Cecilia Malmström i förrgår. Det var en återupprepning av samma brev som Mikael Damberg skickade när han hade ansvar för frågorna, nämligen ett stöd för det mandat som vi som regering står bakom och som ni som nämnd enhälligt ställde er bakom 2013.

Nu går vi mot val både i USA och i två stora länder i Europa nästa år, vilket som alltid i politiken påverkar diskussionen. Vi hoppas fortfarande att vi kan komma så långt som det bara går för att komma till ett avtal under 2016. Det vore fantastiskt. Men chanserna för det är ytterst små.

Då blir frågan politiskt: Hur långt kan vi komma under 2016 för att vi så snabbt som möjligt efter det amerikanska valet och sannolikt efter både det tyska och det franska valet kan återuppta förhandlingarna på ett konstruktivt sätt?

Vi tror oss också veta att det blir en ny förhandlingsomgång ganska snart, precis i början av oktober. Det är bra nyheter för oss som företräder en regering och ett land som värdesätter TTIP och delvis CETA. Frågorna hänger på något sätt ihop. Där var också statsministern tydlig i regeringsförklaringen.

Den sista frågan, som egentligen är den första på dagordningen, gäller migration. Där kommer vi inte heller ifrån att det har hänt väldigt mycket under sommaren i ljuset av den misslyckade militärkuppen i Turkiet. Sannolikt kommer överenskommelsen med Turkiet att diskuteras och inte minst samarbetet med tredjeland, inklusive frågan om migration compact och det nya asylsystemet. Men det får vi återkomma till närmare toppmötet när vi mer exakt vad som ska avhandlas.

Det är vida känt att de som är våra like-minded inom dessa frågor är inte minst Tyskland och Grekland. Men det viktiga är att se till att fler av medlemsstaterna tar ett ansvar, inte minst för vidarebosättningspolitiken, från Turkiet så att vi faktiskt kan få systemet att fungera såsom det är tänkt.

Anf. 10 KERSTIN LUNDGREN (C):

Mina frågor knyter an till det som statssekreteraren nyss nämnde. Jag kan börja med migrationsfrågan. Det är klart att frågan om Turkiet är intressant. Det handlar då inte bara om avtalet utan också om hur man lever upp till avtalet när det gäller mänskliga rättigheter, rättssäkerhet i landet och möjligheten att sända människor till Turkiet. Det har blivit ytterligare en utmaning med tanke på det sätt som den turkiska ledningen har hanterat situationen. Hur ser regeringen på denna del?

Det är också intressant när detta möte ligger före en av de folkomröstningar som kommer att spela in. Finns det någon diskussion om EU:s hållning till den ungerska folkomröstningen och på vilket sätt den kan komma att spela in på diskussionen så att man vet i förväg och inte kommer i efterhand med en reaktion utan är mer proaktiva?

Jag skulle också vilja höra lite mer om Ryssland. En sak är sanktionerna, men den andra frågan är vilken EU:s Rysslandsstrategi är. Den har ju varit mer eller mindre on hold för att man inte har kunnat formera sig. Det är tydligt att vi inte står med gemensamma värderingar, men vi ska ändå kunna ha samtal.

Vad har regeringen för ingång i de delar som inte rör sanktionsregimen fram till årsskiftet? Vilket inspel gör regeringen när det gäller EU:s hållning visavi Ryssland i policyfrågor?

Anf. 11 TINA ACKETOFT (L):

Ordförande! Det blir som en tanke, för jag följer Kerstin Lundgrens fråga och vill gärna instämma i migrationsfrågorna givetvis, speciellt i frågorna om Turkiet.

Jag vill också fortsätta på Rysslandsfrågan. I går hade vi statsministern här inför dagens möte. Han var tydlig med att vi fortsätter att stå bakom sanktionerna. Det är inget vi kommer att rucka på, för Minskavtalen är inte ens öppna, om man ska vara ärlig.

Det jag inte ställde en fråga om var Nord Stream 2, som är en viktig fråga när det gäller det sammanhållna EU och Rysslandspolitiken. Tio nationer har undertecknat ett brev till kommissionen om att man borde vara mer kritisk och ta tydlig ställning. EU kan inte å ena sidan ha sanktioner mot Ryssland och å andra sidan hjälpa dem att få in medel och makt i sin apparat.

Kan regeringen tänka sig att Sverige också ställer sig bakom detta brev om att EU ska ha en tydlig kravspecifikation och att vi inte ställer oss bakom Nord Stream?

Jag undrar, precis som Kerstin Lundgren, vilka andra vägar man kan ta om man inte tar dem som skapas vid mötesbordet. Vi vet alla att dessa möten pågår ute i alla kammare och vrår.

Det kunde vara klädsamt om vår socialdemokratiska regering använde de tydliga kontakter man har med SPD i Tyskland, som är det mest ryssvänliga partiet, och på den vägen utöva påtryckningar.

Jag ser att statssekreteraren skrattar, men det borde vara en framkomlig väg eftersom vi alla samtalar mycket nära och intensivt med våra like-minded och systerpartier i andra länder för att få Tyskland att släppa detta projekt.

Det var alltså två frågor. Hur ställer sig regeringen till brevet som har gått ut? Vilka andra påtryckningsmekanismer kommer regeringen att använda så att vi inte matar både makt och medel in i Ryssland?

Anf. 12 JENS HOLM (V):

När det gäller handelsavtalet och investeringsavtalet med Kanada, CETA, och med USA, TTIP, delar Vänsterpartiet inte entusiasmen utan ser med stor oro på att man avser att teckna dessa avtal. De är inte bara handelsavtal utan investeringsavtal där man exempelvis ger storföretag möjlighet att stämma stater.

När vi talade migrationspolitik för ungefär ett år sedan var den permanenta omfördelningsmekanismen den stora lösningen. Drygt 100 000 flyktingar skulle omfördelas inom EU:s länder. Numera ser man så gott som inga som helst referenser till det initiativet. Är förslaget om den permanenta omfördelningsmekanismen helt dött? Hur många har omfördelats mellan EU-länderna? På s. 3 radas det upp lite olika siffror. Man förstår inte heller var flyktingarna har hamnat. De har flyttats från ett land, men har de skickats till Turkiet, eller har de omfördelats inom EU?

Sverige gjorde en stor sak av vikten av att alla EU-länder skulle ta sitt ansvar och ta emot flyktingar. På vilket sätt driver ni detta i dag?

Det är uppenbart att vi genom avtalet med Turkiet har gjort Turkiet till vår gränsvakt och att vi har gjort oss beroende av Turkiet. Samtidigt ser vi hur övergreppen av Erdoğan's regim radas på varandra. Jag vill därför veta vilka krav Sverige ställer i detta sammanhang. På vilket sätt kommer ni att driva på för att situationen i Turkiet ska förbättras?

Någonstans måste man nå en smärtgräns och säga att det inte var en bra idé att ha ett sådant långtgående avtal med ett sådant land.

Vi vet alla att det finns starka krafter inom EU som vill ha liknande avtal med andra länder, till exempel med Libyen. Kommer ett sådant avtal vara uppe till diskussion på det kommande mötet? Hur ställer sig Sverige i så fall till det?

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Innan jag släpper in Désirée Pethrus vill jag ställa en formfråga till statssekreteraren vad gäller med vilket innehållsdjup som dessa frågor kommer att diskuteras på själva allmänna rådet.

Enligt vår dagordning kommer ministrarna endast att få information om hur dagordningen inför det kommande toppmötet ser ut. Då är det väl mer en fråga om huruvida det är en relevant dagordning. Själva innehållet ska, såvitt jag förstår, diskuteras på toppmötet. Inför toppmötet kommer nämnden att hålla just innehållsdiskussionen.

Jag förstår att det finns många frågor om Sveriges hållning, och de kommer att komma tillbaka.

Det kan vara bra att få klarhet i vad det är för typ av diskussion som ministern och statssekreteraren förbereder inför ert möte med allmänna rådet.

Anf. 14 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Ordförande! Det känns som att vi från de olika partierna i detta skede ger ett slags input så att regeringen har ett hum om vad vi tänker i nuläget. Precis som ordföranden säger kan det handla om diskussioner på olika nivåer och i olika rådskonstellationer.

Jag instämmer i mycket av det som mina allianskollegor har sagt om Nord Stream, Ryssland och Turkiet. Det är en oroande utveckling på många sätt när det gäller den säkerhetspolitiska situationen i vårt närområde.

Frågan om Ryssland och sanktionerna vill jag betona och hänvisa till tidigare då vi varit för starka sanktioner. Det har uppfattats som att regeringen också står bakom det.

Vi är för TTIP, och regeringen markerar tydligt att man fortsätter att driva på, vilket är bra.

Den stora migrationsfrågan hänger ihop med brexit och EU:s framtid. Där behöver vi kanske särskilt ha en fördjupande dialog. Om vi inte hittar en gemensam lösning och ton i migrationsfrågorna där alla inom EU kan delta riskerar EU att splittras upp ännu mer och fler kanske väljer att lämna EU. Det vore en olycklig utgång.

Även om vi talar om en gemensam asylpolitik innebär det kanske inte att den kan gå hur långt som helst vad gäller att tvinga andra länder att göra olika saker. Rådet och kommissionen måste balansera för att få medborgarna med sig på den vagn vi är.

Det skulle vara intressant att höra om statssekreteraren har någon syn på hur långt vi kan gå i den gemensamma asylpolitiken.

Omfördelningsmekanismen har kanske mer eller mindre spelat ut sin roll. Det kommer förmodligen inte att bli så. Då är det lagliga vägar in

som gäller. Om vi nu dessutom håller på med ökade gränskontroller måste vi hitta fler lagliga vägar in och hur det ska gå till.

Vi har också det viktiga internationella åtagandet, och jag uppfattar att regeringen är på väg till FN och till ett möte med USA i migrationsfrågan. Vad är tanken att vi ska kunna få igenom där? Är det ett ökat antal kvoter? Hur ser vi på att vi ska kunna hjälpa över 60 miljoner människor som är på flykt?

Det hindrar förstås inte att vi måste fortsätta dialogen om orsaken till att människor flyr. Den måste vara grunden. Jag tycker att frågan om hur vi ska få fred i Syrien borde finnas med på dagordningen. Har statssekreteraren någon kommentar till varför den inte finns med?

Anf. 15 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Fru ordförande! För att återknyta till ordförandens fråga om innehållsdjup är vi precis som du antyder inne på en diskussion om dagordningen och vad som ska finnas med där. Vi kommer självfallet att återkomma i sak, och många sakministrar kommer att passera EU-nämnden med mer detaljrikedom än vad jag kan ge på den tid vi har och utifrån var vi befinner oss i processen. Jag ska dock göra så gott jag kan.

Till Kerstin Lundgren vill jag säga att när det gäller Ungern, folkomröstningen och det gemensamma ansvaret för flyktingpolitiken tror ändå jag och EU-ministern att det sker något viktigt som vi kommer att behöva ta på allvar och som den svenska regeringen kommer att uttrycka, nämligen: Hur ska vi förhålla oss till beslut som vi fattar gemensamt i Bryssel och sedan åker hem med till våra huvudstäder?

Vi har sett en dragning åt att beslut har fattats gemensamt och att man sedan har valt att åka hem och uttrycka en annan åsikt – och i detta fall utlysa en folkomröstning.

Detsamma har vi sett när det gäller våra handelsavtal. Nu senast har flera stora länder sagt att de vill avbryta förhandlingarna om TTIP trots att rådet enhälligt har gett kommissionen en uppgift.

Om det blir en fortsättning på hur vi ska agera kommer förtroendet för EU till slut att skadas, precis som ledamot Pethrus säger. Hur ska man kunna lita på att de beslut som fattas också genomförs hela vägen?

Sverige som är ett relativt litet land har mycket att förlora på en utveckling där vi kommer överens om saker ekonomiskt och solidariskt som vi ska göra i och utanför vår union som sedan inte efterlevs. Denna fråga tar vi därför på största allvar.

Frågan om Ryssland får jag hänvisa till kabinetssekreteraren, som kommer efter mig. Hon kan ge mer detaljrikedom. Det är inte heller mitt ansvarsområde, så det vore fel av mig att besvara den. På handelsområdet tittar vi noga på hur de andra länderna i EU agerar visavi Ryssland. Det är EU- tillika handelsministerns område.

Vi har noterat ett fyrtiotal resor på minister- eller statssekreterarnivå mellan olika medlemsstater i EU och Ryssland. Från svensk sida är det bara jag och kabinetssekreteraren som har varit där. Men vi avser att inom kort skicka en inbjudan på statssekreterarnivå till min motsvarighet i Ryssland, just för att ha en dialog om var vi står i frågor som befinner sig utanför EU:s policy. Det är mer på bilateral nivå. Det handlar också

2016/17:2
16 september

om vilka inspel vi ska göra i EU:s Rysslandspolitik. Jag hoppas att det var en del av svaret på frågan.

Det här blir förhoppningsvis en snygg övergång till ledamot Acke-tofts fråga om Nord Stream 2. Nord Stream 1 ligger redan på botten, och det hanterades av den tidigare regeringen. De internationella regelverken har inte förändrats sedan dess. Som stat är vi noga med att internationella avtal ska följas, och apropå Ryssland är det ytterst viktigt att vi följer dessa avtal och därigenom de begränsningar som finns för vad man kan säga ja eller nej till. Det kommer att vara viktigt för den svenska regeringen.

När det gäller relationen med SPD träffar jag och EU-minister Linde framför allt Sigmar Gabriel i hans egenskap av vicekansler och handelsminister. På något partimöte får vi prata om hur vi agerar parti till parti, men det är ingen hemlighet att vi för stunden har olika åsikt i sak när det gäller CETA och TTIP. Jag tror att det kommer att avgöras demokratiskt inom SPD på en konferens nu på måndag.

I övrigt får jag hänvisa till det eminenta interpellationssvar som utrikesministern gav på frågan om Nord Stream.

När det gäller CETA och TTIP har vi noterat att Jens Holm och Vänsterpartiet tidigare har haft avvikande åsikter om båda avtalen. Möjligheten att stämna stater och processa finns redan i Sveriges grundlag. Jag tror att det är 7 § regeringsformen – oavsett avtal.

När det gäller migrationsomfördelningen kommer jag kanske med ytterligare en siffra. Den siffra jag har fått är 4 500–4 600. Det är givetvis en pinsam siffra för EU, givet det jag sa tidigare. Vi har lovat varandra att omfördela ungefär 160 000, men vi har alltså inte ens kommit upp i 5 procent. Var de har hamnat i detalj får jag be att någon annan återkommer om, men siffran som sådan är ju alldeles för dålig. Där kommer vi, som jag sa tidigare, att jobba inte minst med Tyskland och Grekland för att det ska fungera bättre. Detta återkommer delvis i en annan fråga här i dag, nämligen frågan om vilka resurser vi gemensamt tänker satsa och omfördela inom EU:s budget så att det fungerar bättre. Detta är ju i alla fall muskler som EU har – våra egna resurser. Jag återkommer alltså till detta.

När det gäller avtalet med Turkiet har vi varit noga med att skilja mellan att vara en tydlig kritiker mot alla de brott mot mänskliga rättigheter som vi anser att den turkiska staten begår och att se till att ha ett avtal som följer internationell rätt. Det bästa vi kan göra just nu är att hindra människosmugglare från att utnyttja människors utsatthet i samband med resor över Medelhavet. Vad gäller den delen har vi sett att det har fungerat. Detta är helt enkelt vad vi har. Vi ser inte att man skulle kunna få ett exakt likadant avtal med någon annan stat, men det kan ju komma upp diskussioner om vilket samarbete man ska ha med andra stater runt Medelhavet för att hjälpa personer på flykt. Men det är alldeles för tidigt att säga, och vi har heller inga sådana konkreta förslag.

Avslutningsvis vill jag säga till ledamot Pethrus att Nord Stream har svarat på brexit med gemensam ton. Det är ju den stora elefanten i rummet i dag – ingen av frågorna på det informella rådsmötet, där man

kommer att diskutera detta, handlar om brexit. Vi kommer att ha all anledning att återkomma till detta under den här spännande EU-hösten.

Det som sas, och som jag kommenterade, om fler lagliga vägar in och om att hålla samman tror jag kommer att bli otroligt viktigt. Vi ska arbeta på alla fronter. Vi ska både se till att omfördelningsmekanismen fungerar och att EU:s externa relationer blir effektivare i att hjälpa, så att man inte behöver fly från krig eller fattigdom. Detta gäller inte bara Syrien. Många som kom till vårt land under förra året kom från stater i Afrika och från Afghanistan. Där behöver vi göra mer både som stat och från EU:s sida, och vi ser fram emot detta.

Anf. 16 HANS ROTHENBERG (M):

Protektionismen är, som jag tidigare sa, en av de svåra frågorna för framtiden. Protektionismen mellan länder, och i det här sammanhanget framför allt den som är riktad mot länder utanför EU, hamnar just nu i fokus i samband med TTIP-avtalet. Det är bra att handelsministern har skickat brev till kommissionär Malmström med önskan om att driva på TTIP-förhandlingarna. Det är uppenbart inte kommissionären som är proppen i systemet, utan det är de stora länderna som Tyskland och Frankrike, påhejade av Belgien, som har signalerat en vacklande hållning. Det har varit bra om ministern hade skickat brev även till de ländernas motsvarande ministrar, eftersom påtryckningarna kanske skulle vara tydligast där. Jag utgår från att Sverige i de diskussioner som kommer att föras på detta område tar den ledartröja som vi diskuterat i andra sammanhang, och att den ledartröjan blir svettig. Nu när UK har signalerat att de ska lämna EU kommer Sveriges roll med nödvändighet att behöva bli tydligare i denna fråga.

Det finns ju även protektionism inom EU. Regeringens ståndpunkt att öka ansträngningarna för att undanröja hinder för handel med varor och tjänster på den inre marknaden är bra. Men kopplat till det som står innan dess i regeringens ståndpunkt om ökad jämställdhet och balans i livet, där man ska få kvinnor att i större utsträckning komma ut i arbetslivet, blir frågan om välfärdstjänster en viktig del att bryta upp.

Det medskick vi skulle vilja göra från Moderaterna är att även välfärdstjänster tas upp som en punkt i frågor som rör handel med varor och tjänster på den inre marknaden.

Anf. 17 KERSTIN LUNDGREN (C):

Tack för svaren, men det återstår en del frågetecken i de svar statssekreteraren gav. Min fråga om folkomröstningen den 2 oktober handlar ju inte om att man ska hävda att EU:s beslut ska efterlevas, utan frågan var hur proaktivt EU-kretsen i nästa skede har förmått att agera. De kommande mötena blir naturligtvis viktiga för att signalera huruvida folkomröstningar är en väg att kortsluta besluten. Hur ser EU:s medlemskrets på detta, och vilken linje har regeringen drivit där? Man skulle kunna förvänta sig att fler länder kommer att hålla folkomröstningar efter den 2 oktober för att hantera denna typ av beslut. Hur har debatten gått? Vilka signaler har regeringen givit i den här delen visavi den modell med folkomröstning som kommer i Ungern?

2016/17:2
16 september

Inte heller när det gäller Ryssland tycker jag att svaret är riktigt uttömmande. Man har gjort ett fyrtiotal resor dit – statssekreteraren och kabinettssekreteraren har själva varit i Moskva – men detta visar att det inte finns någon samlad syn på vilken policy vi ska ha visavi Ryssland. Regeringen måste ha intagit en egen hållning inför de resor som regeringen själv gjort. Vilken policy intar regeringen inför rådets kommande policydiskussion gällande Ryssland?

Anf. 18 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Om nämnden ursäktar så börjar jag bakifrån, Kerstin Lundgren, för det är enklast så. Jag svarade inte på policyfrågorna just därför att jag hänvisade till min kollega kabinettssekreteraren – hon får svara på de frågorna.

På handelsområdet har Sverige varit otroligt tydligt. Mycket av detta handlar om synen på sanktionerna, eftersom handel och sanktioner hänger ihop. Vi har varken velat ha skärpta eller mildrade sanktioner, eftersom Ryssland inte efterlever Minskavtalet. Detta är glasklart. Det finns ingen otydlighet där, och vi har också verkat i EU-kretsen för att få uppslutning kring detta. Att vi inte har skickat representanter på högre nivå, det vill säga ministrar, är ju en politisk signal som bygger på vår bedömning av vad som sker på marken. Detta gäller både det som sker i Ukraina och hur Ryssland betar sig i övrigt.

Regeringen har generellt – inte minst genom utrikesminister Margot Wallström – varit tydlig med att en folkomröstning är ett trubbigt verktyg som inte driver fram det bästa i våra samhällen. Detta är kopplat till folkomröstningen i Storbritannien och vilka sår denna river upp i landet och i unionen. Jag tror dock att man ska akta sig för att lägga sig i hur enskilda medlemsstater fattar sina egna beslut och hur de går tillväga för att fatta dessa. Det här gäller både som annan medlemsstat och vän och som union. Jag tror att en annan ordning skulle vara olycklig för den sammanhållning som jag uppfattar att ledamoten är ute efter. Jag tror att det skulle vara kontraproduktivt.

Beträffande ledamot Rothenbergs frågor – väldigt bra sådana – om protektionismen gläder det mig att han noterat att vi försöker att ta ledartröjan, och dessutom försöker ta den på ett ansvarsfullt sätt. Vi vill göra det genom att diskutera protektionism, men också diskutera de utmaningar som finns vad gäller handel. Där är jag den första att erkänna att många av partierna i det här rummet – jag representerar ju ett av de större – har varit alldeles för dåliga. Vi har haft en låg kunskapsnivå och svag debatt, i alla fall i vårt parti, vilket har gjort att vi varit sämre förberedda på de komplicerade frågor som ställs.

Det finns vinnare och förlorare i global frihandel, och det måste vi bli bättre på att ta till vara. Att Sverige kan vara en frihandelsvänlig och öppen nation bygger på att vi har omställningssystem och ett förtroende, inte minst i den offentliga välfärdsservicen och socialförsäkringssystemet, och fri tillgång till utbildning som andra länder inte har. Det har man slarvat med, inte minst på kontinenten, och väljer man då att satsa mindre på detta – alltså att man väljer låg skatt framför utbildning och omställningssystem – slarvar man också indirekt med frihandelspoliti-

ken. På det sättet kommer regeringen att offensivt stödja svensk frihandelspolitik.

Vi har nyligen via regeringens myndighet Kommerskollegium tagit fram bra ny statistik om protektionism i det tjugoförsta århundradet. Den berör både den inre och den yttre protektionismen och är en väldigt bra, naken illustration till hur många handelshinder som EU och de andra G20-länderna har satt upp. Därför vill vi bära ledartröjan på det sättet.

Det fina med att skicka brev är att de blir offentliga mer eller mindre med en gång. De länder som inte var undertecknare såg att det solida stödet för mandatet fortfarande finns. Det har alltså inte undgått våra vänner som inte var undertecknare. Vi tillfrågade bara de länder som var med och undertecknade det första brevet.

Beträffande välfärdstjänster ser jag inte riktigt frågan. Ingenting har förändrats när det gäller öppningen av välfärdstjänster eller ens nya åtaganden i de handelsavtal som vi har. Detta har vi också rätt ut i faktpaketet med CETA, vad gäller både den externa och den interna handeln med välfärdstjänster.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag avser inte att lämna över ordet ytterligare på den här punkten eftersom det svar jag fick på min fråga från statssekreteraren var att detta över huvud taget inte kommer att diskuteras i rådet. Precis som det står i de utskickade handlingarna kommer förberedelserna inför Europeiska rådet även att behandlas i en diskussion och förberedas på GAC. Inför det GAC-mötet har vi här i nämnden möjlighet att återigen kolla upp hur dagordningen ser ut inför nästa europeiska råd, alltså inte det informella som hålls i dag utan det formella som hålls i oktober. Det mötet kommer vi att hålla här i EU-nämnden den 14 oktober.

Det finns alltså alla möjligheter att framöver återkomma till en mängd frågor, inte minst till sakfrågor med sakansvariga och ansvariga ministrar. Eftersom detta bara är information som kommer att lämnas till ministrarna på rådsmötet ser jag inte att det efter denna väldigt spänstiga diskussion finns anledning för nämnden att ge ytterligare uttryck för partiernas åsikter i de olika frågor som kommer att uppkomma med anledning av informationen om ett första utkast till agendan inför Europeiska rådet. Men Ulrika Karlsson vill ändå ha ordet!

Anf. 20 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det är ju ändå lite viktigt, fru ordförande! Regeringen ska åka till ett möte och vi ska här hitta en svensk ståndpunkt inför det. Någon preliminär dagordning har vi inte ens sett än. Det finns all anledning att kunna återkomma till vad som är prioriterat för Sveriges del och vad Sverige vill fånga upp i denna initiala diskussion. Sedan återkommer vi till det i nya forum.

Men när kollegor från min bank – den moderata banken – begär ordet när statssekreteraren har missuppfattat sakfrågan är det angeläget att vi faktiskt får ordet i den delen. Jag vill bara lägga in att jag tycker att det är viktigt, eftersom det är här vi ska reda ut alla frågetecken.

2016/17:2
16 september

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Det noteras naturligtvis i protokollet, som det alltid görs i EU-nämnden. Men här gäller det inte att ta fram och ge mandat för en ståndpunkt, utan detta är – som jag sa – en punkt för information. Vi kommer här i vårt beslutsforum enbart att tacka för informationen. Vi kommer inte att sammanfatta det som att vi ger stöd för någon linje eller något liknande beslut. Därför tänker jag inte öppna för ytterligare klargöranden när det gäller välfärdstjänster eller något annat som faktiskt inte kommer att diskuteras på den här dagordningspunkten. Naturligtvis kommer jag att göra detta på kommande punkter där man har ett samråd och där vi också kommer att sammanfatta något slags beslut i nämnden. Men den moderata invändningen mot ordningen är noterad.

Anf. 22 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Fru ordförande! Det är en diskussionspunkt på dagordningen!

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Nej, det är en informationspunkt! Det är detta vi måste göra klart. I så fall får jag be att vi ajournerar oss och att gruppledarna kommer hit så att vi kan vara klara över vilken dagordning vi har.

Anf. 24 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Titta i den kommenterade dagordningen – där står att det är en diskussionspunkt.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Då får sekretariatet klara ut det. I arbetspromemorian står att det är information. Jag ställer en klargörande fråga till statssekreteraren om det är fel att inte hålla en diskussion här under rådsmötet. Om detta är fel ska vi naturligtvis klara ut det, och då får vi ajournera oss några minuter.

Anf. 26 Kanslichef JOHANNA MÖLLERBERG NORDFORS:

Jag vill bara förtydliga att på den föredragningspromemoria som har sänts ut till EU-nämndens ledamöter och suppleanter är det här en informationspunkt. Det är också vad som framgår av dagordningen för rådsmötet.

Anf. 27 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Okej, fru ordförande, då backar jag. Det stod i den kommenterade dagordningen att det var en diskussionspunkt. Men eftersom det är en informationspunkt har du rätt och jag fel i det.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Du hade helt rätt med tanke på de premisser som du agerade utifrån. Jag ber om ursäkt om jag lät lite väl styvmoderligt behandlande. Nu har vi rätt ut att det här är en informationspunkt och kan sammanfatta denna spänstiga diskussion, som jag tycker att det är positivt att vi kan ha. Men jag värnar också om vår möjlighet att föra diskussionerna på det mest konstruktiva sättet i EU-nämnden. Vi kan naturligtvis alla vilja prata om

våra hjärtefrågor på alla möten. Men det är bättre för allas dagordningar, inklusive regeringens, statssekreterarens och ministrarnas – vi har också en väntande kabinetssekreterare här utanför – att vi sköter vårt jobb professionellt. Jag är mån om det.

Vi avslutar den här dagordningspunkten genom att tacka för informationen och notera de medskick som vår diskussion har gett till statssekreteraren inför mötet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Uppföljning av Europeiska rådet. Här blir det en diskussion på allmänna rådet.

Anf. 29 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Fru ordförande! Nu är det glasklart: Det är en diskussionspunkt.

Frågan om en mer formaliserad process för uppföljning av Europeiska rådets slutsatser kommer att diskuteras. Fokus väntas särskilt ligga på att följa upp junitoppmötets slutsatser. Det här är väl en liten svensk paradgren: att man gör och genomför det som man har beslutat. Ett syfte med att stärka uppföljningsarbetet är att skapa förutsättningar för bättre och snabbare genomförande av gjorda överenskommelser. Det handlar till exempel om att identifiera ansvar för olika aktörer – tidsfrister och nästa steg i en viss fråga, det vill säga vem som gör vad.

Ett politikområde där genomförandet har brustit under det senaste året är, som vi redan varit inne på här i dag, asyl och migration. Många beslut har tagits och många löften givits, men omfördelning av människor på flykt har endast genomförts i mycket begränsad utsträckning. Här har ett bättre uppföljningsarbete kunnat vara till stöd för att det faktiskt har skett saker på marken. Jag vill åter inflika att detsamma gäller på handelsområdet med den utveckling vi ser här och nu.

Frågan är således viktig och bör också ses som en del av den pågående framtidsdiskussionen om EU. Ett bättre genomförande bidrar till att långsiktigt stärka allmänhetens förtroende för EU-samarbetet och EU-institutionerna. Regeringen välkomnar därför en mer formaliserad och systematisk process för uppföljning av Europeiska rådets arbete.

Anf. 30 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru ordförande! Jag tackar för föredragningen.

Det är svårt att säga att man skulle vara emot en uppföljningsmekanism. Jag har bara lite svårt att förstå vad det innebär konkret. Kommer det också att innebära något speciellt nytt arbetsmoment mellan regeringen och nämnden?

Anf. 31 JENS HOLM (V):

Jag har en liknande fråga. Jag ser på den här långa listan att det är rätt mycket som inte levereras av det man fattar beslut om. Men är det en ny form av uppföljning som man nu inför, eller har detta varit gängse praxis? Vilken roll kommer Sverige att spela för att se till att det här följs upp och att det man fattat beslut om verkligen blir av?

Anf. 32 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Fru ordförande! Jag väljer att svara på ledamöternas frågor i klump. Jag har inte "smakat" de här frågorna, men som svensk kan man tänka sig att det här redan fungerade. Det är ju lite vad man faktiskt tror och förväntar sig. Det är medlemsstaternas ansvar att implementera lagstiftning, och då gör vi det. Men här handlar det om ett samarbete mellan rådssekretariaten, kommissionen, utrikestjänsten och det sittande ordförandeskapet. Man ska helt enkelt göra en bra Excellista på vem som gör vad och också bocka av det. Det är väl så vi ser det framför oss. Det blir också ett svar på ledamot Pethrus fråga, nämligen om det här är någonting som kommer att behandlas mellan oss. Nej, inte i den här formen. Men när det gäller att genomföra lagstiftningsarbete i Sveriges riksdag – ja. Så ser vi det framför oss.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Nämnden tackar för informationen om inriktningen. Jag finner att det finns stöd för regeringens här framlagda inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Halvtidsöversyn av den fleråriga budgetramen. Det är också en diskussion som kommer att föras på rådet.

Anf. 34 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Nu handlar det om pengar. På mötet ska kommissionen presentera en översyn av EU:s fleråriga budgetram för perioden 2014–2020, alltså den som löper nu. En första övergripande diskussion ska hållas. Översynspaketet består av ett meddelande och förslag till ändringar av flera rättsakter. De föreslagna åtgärderna syftar enligt kommissionen till att hantera utmaningar vad gäller sysselsättning, tillväxt, migration och unionens säkerhet.

Regeringens preliminära bedömning är som följer: Detta omfattar nästan 13 miljarder euro för de fyra år som återstår, 2017–2020. Ungefär hälften avser utgiftsökningar för tillväxtfrämjande åtgärder, ungdomssysselsättning, rättsliga och inrikes frågor och utrikespolitiken. Till resterande del hör dels redan aviserade ökningar av utgifter för just migration, som vi har varit inne på, dels ökade utgifter till följd av den planerade justeringen av nationella tilldelningar inom sammanhållningspolitiken. Här spelar ny statistik med bnp-siffror in – om det har gått upp eller ned för länder sedan man gjorde den här fördelningen för några år sedan.

Finansieringen av de föreslagna åtgärderna är ännu oklar. Kommissionen föreslår en rad åtgärder för att öka flexibiliteten i EU-budgeten. Det handlar om ökade belopp för ett par av flexibilitetsarrangemangen som finns i ramen samt ökade möjligheter att flytta betalningar mellan år och lägga betalningar över beslutade utgiftstak.

Paketet innehåller också förslag till en ny krisreserv för att hantera inte minst utmaningar inom migrationsområdet, men även säkerhet och humanitära kriser. Den ska finansieras genom att använda outnyttjade och återtagna medel, troligtvis från framför allt sammanhållningspolitiken, där genomförandet går lite långsammare än vad man hade trott. Enligt kommissionen ska förslagen i översynen

rymmas inom ramen för beslutade utgiftstak för hela budgetperioden, så därvidlag tror vi inte att det är nya pengar.

Översynen innehåller även förslag till att förenkla gällande regler för genomförandet av EU-stöd. Ett syfte är att säkerställa ett samstämmigt och effektivt genomförande av stöd inom ramen för fleråriga program.

Vi håller på att analysera kommissionens förslag i detalj. Det finns som vi ser det flera oklarheter i finansieringen av utgiftsökningar och den föreslagna utökade flexibiliteten. Kommissionen kommer att behöva klargöra flera delar i paketet innan regeringen kan ta ställning.

Översynen är också tänkt att ge input till det förslag till budgetram för perioden efter 2020 som kommissionen ska presentera före utgången av 2017. Här gäller det att påminna om att utträdesförhandlingarna med Storbritannien naturligtvis kommer att spela oerhört stor roll.

Regeringen anser att översynen framför allt bör ses som en möjlighet att diskutera kvalitativa aspekter av budgetramen: vad som har gjorts bra, vad som har gjorts dåligt, vad som man kan göra bättre, hur EU-budgeten på ett bättre sätt kan uppnå resultat och hur man återigen kan effektivisera genomförandet.

Regeringen anser att det är centralt att utgiftstaken i den fleråriga budgetramen ska respekteras och att den totala utgiftsvolymen ska vara oförändrad. Jag understryker det speciellt noga, eftersom det naturligtvis handlar om effekterna på EU-avgiften från den svenska budgeten. Regeringen kommer därför som sagt att behöva analysera det här mer och återkomma till nämnden mer i detalj i denna fråga senare under hösten.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag har en kommentar och ett klargörande. Vi hörde statsministern vara tydlig här i nämnden i går om budgeten – om intäkterna minskar, vilket är troligt om ett land som Storbritannien lämnar EU, måste också budgeten minska. Jag tolkar det som att regeringens linje att utgiftsvolymen ska vara oförändrad gäller ett läge med oförändrade inkomster och ett oförändrat antal medlemsländer. Det kan vara bra att vara tydlig om det, så att det inte misstolkas.

Anf. 36 KERSTIN LUNDGREN (C):

Jag har en fråga i samma härad. Jag hörde möjligen fel, men jag tyckte mig höra att statssekreteraren sa att han inte tror att detta innebär nya pengar. Det är klart att det är viktigt att veta och inte bara tro. Om man åtar sig nya uppdrag som kommer att kosta pengar under de kommande åren utan att säkerhet finns för hur man löser ut brexit kan det naturligtvis bli väldigt knepigt när man ska summera på slutraden så småningom. När det gäller EU:s budget och EU:s oförändrade utgiftsvolym är det därför naturligtvis viktigt att man har en säkerhet – inte bara för att ha en krisfinansiering, om det är fråga om migration, utan också för att kunna klara av att EU:s budget inte växer så som det var tänkt.

Anf. 37 JESSIKA ROSWALL (M):

Jag förstår att det här är tidigt i en diskussion och att det återstår en hel del analys att göra innan man kan inta några slutgiltiga ställnings-

punkter. Men jag skulle ändå vilja påminna om att vi tidigare har varit ganska eniga i Sveriges riksdag om att det ska vara en restriktiv och ansvarsfull linje vad gäller EU:s budget. Här finns det dock en svensk ståndpunkt som jag kanske inte riktigt tycker stämmer överens med detta. Det står att vi ska respektera utgiftsvolymen och att den ska vara oförändrad. Jag saknar formuleringar om en restriktiv och ansvarsfull budget. Det som statssekreteraren lyfter fram om utgiftsökningar och den omvärld som finns tycker jag dessutom talar för att det finns goda skäl att understryka just vikten av restriktivitet.

Sedan kan jag sakna en hel del förslag. Jag antar att det är väldigt tidsigt, men det som lyfts fram i dag handlar mer om att flytta pengar mellan olika områden. Det kanske inte riktigt är det som är det viktiga.

Jag skulle också vilja fråga vad ”kvalitativa aspekter av budgetramen” betyder. Statssekreteraren sa att man ska titta på vad som har gjorts bra och vad som har gjorts mindre bra. Jag hade gärna sett att det betydde att vi har höga krav på prioriteringar i den kommande EU-budgeten.

Anf. 38 BÖRJE VESTLUND (S):

Fru ordförande! Vi pratar väldigt mycket om det här med Storbritannien och vad det innebär. Men har det över huvud taget gjorts någon analys av kommissionen eller någon annan – kanske av regeringen själv? Det är min första fråga.

Sedan måste jag ställa en fråga med anledning av ett antal frågor både i går och i dag. Man pratar väldigt mycket om att man är rädd för att budgeten ska öka. Under mina år i den här nämnden har jag fått uppfattningen att det här att man ska vara restriktiv har varit en linje som Sverige haft genom alla budgetförhandlingar, inklusive den årsbudget som vi nyligen tagit ställning till. Så fort vi får någon ny utgift av det ena eller andra slaget ska vi ha den inom budgetramen. Det där är naturligtvis väldigt många på EU-nivå, både i kommissionen och inte minst i parlamentet, vansinnigt irriterade över. Jag vill fråga statssekreteraren: Är det någonting man har fått någon annan uppfattning om nu? När nämnden har sammanträdde kan man tro det. Har regeringen agerat på ett sådant sätt att man nu vill öka budgetramen på något sätt?

Jag vill också fråga om det här med prioriteringarna. Har regeringen avvikit från den uppfattning som vi i nämnden gav ett enigt stöd till, nämligen att man ska ta mer till tillväxtfrämjande och mindre direktstöd till exempelvis jordbruket?

Anf. 39 FREDRIK SCHULTE (M):

Som både Jessika Roswall och Börje Vestlund påpekar är det här frågor som vi generellt brukar vara ganska överens om. Men jag har också några frågor om sådant som jag tycker att det finns vissa oklarheter kring.

För det första förvånades jag över att brexitfrågan och dess eventuella inverkan på EU-budgeten inte var tydligare framlyft i underlaget. Då tänker jag på formuleringen i ståndpunkten om att vi ska respektera att den totala utgiftsvolymen ska vara oförändrad. Om utgiftsvolymen är oförändrad men intäkterna minskar till följd av att Storbritannien lämnar

EU kommer det oundvikligt att leda till högre medlemsavgifter för Sveriges vidkommande. Jag skulle vilja ha ett klargörande om var regeringen står i den frågan. Om det blir en brexit måste det också innebära att utgifterna i EU-budgeten skärs ned, så att det inte blir en förhöjd medlemsavgift.

Sedan är det flera här som under det senaste året har påpekat att allt större utgifter har börjat att tas från marginalerna. Om jag har förstått saken rätt är det som kallas för global margins i EU-budgeten nu helt förverkat. Dessa medel är tänkta att användas för oförutsedda utgifter.

Jag hade lite svårt att tolka statssekreteraren. Den inriktning som EU-kommissionen vill ha med ökad flexibilitet innebär alltså att oförutsedda utgifter skulle finansieras med överskott från tidigare år.

Såvitt jag har förstått har vi alltid varit överens i EU-nämnden om att överskott ska föras tillbaka till medlemsstaterna och inte till EU-budgeten. Där skulle jag vilja ha ett förtydligande från regeringen om regeringen står kvar vid den ståndpunkten eller om man har bytt åsikt.

Sedan skulle jag också vilja ha en kommentar gällande att det som blir alltmer uppenbart är långsiktigt ohållbart, nämligen att stora delar av EU får generösa bidrag ur strukturfonden och liknande, men man är inte beredd att ta ansvar i till exempel migrationsfrågorna. På den punkten skulle jag vilja ha ett klargörande om hur regeringen ser på den frågan. Ur mitt perspektiv är det självklart att budgetverktyget måste användas i större utsträckning för att markera att länder som inte tar ansvar samtidigt inte kan få skörda frukterna av EU-budgetens mer generösa del.

Anf. 40 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Jag ska börja med ledamot Schultes frågor som också berörde många av de andra frågorna.

Anledningen till att det inte finns en analys av hur det skulle påverka om Storbritannien väljer att lämna EU är ju att man ännu inte har notifierat. Den dag som Storbritannien gör det kommer man mer skarpt att gå in för att hantera detta.

Det här bygger på antagandet att Storbritannien blir kvar i EU och är fullt betalande medlem fram till 2020. Därav dessa siffror. Skulle det förändras kommer självfallet hela uppsättningen att förändras. Här gäller det en översyn av nuvarande ramar.

Den fråga som Schulte ställde när det gäller återflöden är utmärkt. Det är oklart hur kommissionen ser på detta, så det behöver vi titta närmare på och sedan återkomma. Vi står självfallet fast vid den budgetrestriktiva linjen, som flera av er har varit inne på. Det finns en enig nämnd och en stor samstämmighet om att det är Sveriges uppfattning, och det kommer den också självfallet att fortsätta att vara.

Vi vill återkomma i frågan om att inte genomföra andra delar av EU:s politik och koppla det till ekonomi och budget. Vi ser det som otroligt svårt. De fasta ramarna är ju antagna med enhällighet. Sedan krävs det QMV – kvalificerad majoritet – om man vill ändra dessa. Men vi ska absolut inte släppa den möjligheten, utan vi ska i varje fall ha det som ett påtryckningsmedel. I slutändan, in the end of the day, vet vi att budgeten

är viktig för många länder, men det kommer att bli ohyggligt svårt och vi är inte klara med vilka som är våra like-minders inom detta område.

Jag hoppas att det var svar på Börje Vestlunds frågor. Vi står självfallet fast vid budgetrestriktiviteten. Ska vi öka budgeten? Nej, det här är snarare en prioritering för vad vi vill göra. Dessa prioriteringar ska naturligtvis följa de prioriteringar som nämnden tidigare har angett för regeringen. Därvidlag är det inget nytt.

Ledamot Roswalls fråga om budgetrestriktiviteten har jag redan svarat på.

När det gäller kvalitativa aspekter är detta ju en möjlighet att halvvägs titta på vad som har gått bra och vad som inte har gått tillräckligt bra. Vissa utbetalningar har inte varit så snabba som vi hade trott, och det finns stora behov inom andra delar av EU:s verksamheter. Då finns det en möjlighet att flytta mellan olika poster, såsom jag har förstått det så här långt.

Förhoppningsvis har jag också svarat på Kerstin Lundgrens fråga om det rör sig om nya medel. Nej, det är det inte, utan det handlar om att prioritera bland de medel som finns. Utgiftsramarna ligger fast.

Svaret på ordförandens fråga gav jag i inledningen, nämligen att det här bygger på att UK är kvar.

Anf. 41 FREDRIK SCHULTE (M):

Det är viktigt att vi för Sveriges del ändå trycker på att det måste göras analyser redan nu av vad brexit innebär. Det är inte svårt att föreställa sig att kommissionen och flera medlemsstater gärna skulle vilja låsa oss som har en mer restriktiv hållning vid en utgiftskostym och använda det i kommande diskussioner post-brexit. Jag tror att det är viktigt att lyfta fram detta redan i det här skedet.

Anf. 42 KERSTIN LUNDGREN (C):

Jag har lite samma tema. Det som jag berörde var just att ta höjd för en annan situation och att säkerställa att inte allt utrymme är in-tecknat eller att man tar på sig nya åtaganden. Det är lite grann samma resonemang som att man ska ha beredskap för att migrationen kräver nya resurser.

En brexitreservation i resonemanget är naturligtvis viktigt att ha.

Anf. 43 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Tack för bra inspel!

Angående Schultes fråga tittar ju regeringen på vad ett utträde kommer att innebära. Vi vet att Storbritannien kommer att lämna Europeiska unionen. Frågan är inte om utan när. Det arbetet startades redan under sommaren.

Vi har genom en interdepartemental arbetsgrupp fått fram underlag från alla departement som berörs av detta. Det får stor påverkan eftersom vi, som alla i det här rummet känner till, jobbar väldigt tätt med Storbritannien. Det får naturligtvis också en väldigt stor påverkan på ekonomin, och det kommer vi att återkomma till flera gånger.

Regeringen har också tillsatt en speciell statssekreterargrupp för detta ändamål som vi kallar för Task force for Brexit som leds av statsministerns statssekreterare i EU-frågor, Hans Dahlgren, och undertecknad. Tillsammans med statssekreterarna på Finansdepartementet, Näringsdepartementet och kabinettsssekreteraren ska vi se till att arbetet går framåt.

Regeringen avser också i närtid att lägga en del uppdrag på de myndigheter som är våra expertmyndigheter inom det här området. Det kommer naturligtvis att leda till större kunskaper, inte minst när det gäller just budgetfrågan.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Dessa klargöranden från statssekreteraren innebär att den svenska ståndpunkten i huvudsak inte ska tolkas som en ändring av regeringens tidigare inriktning när det gäller Sveriges syn på EU:s budgethantering. Med de viktiga medskick som har kommit upp i den diskussion som vi har haft finner jag att det finns ett stöd för regeringens här redovisade inriktning inför den diskussion som kommer att föras på allmänna rådet.

Då går vi vidare till den sista dagordningspunkten inför allmänna rådet, och den handlar om arbetsprogrammet för kommissionen. Det var en fråga som vi delvis hade uppe i går.

Anf. 45 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Som ni minns hade vi i allmänna rådet i juni en första diskussion om kommissionens arbetsprogram för nästa år. De flesta medlemsstater lyfte fram vikten av att kommissionen förblir fokuserad och levererar en lagstiftning av god kvalitet. De frågor som medlemsstaterna ansåg viktigast rörde bland annat klimat, energi, digitala inre marknaden och sociala frågor, vilket även ligger i linje med det som vi framförde.

Vid det kommande rådsmötet ska vi fortsätta den här diskussionen. Jag vill i det sammanhanget påminna om att den diskussionen inte kommer att handla om Junckers State of the Union-tal. Dessa processer är sammanlänkande med arbetsprogrammet, men det är inte upp till rådet att recensera eller diskutera själva talet. Man ska i stället fokusera på kommissionens kommande arbetsprogram på samma sätt som vi gjorde inför 2016.

Precis som vid mötet i juni är regeringens utgångspunkt tre prioriterade områden. Det första är jobb och tillväxt. Det andra är klimat-, energi- och miljöpolitik. Det tredje är en säker omvärld och en solidarisk flykting- och migrationspolitik.

Det första prioriterade området handlar om ett socialt Europa för jobb och tillväxt. Här är det flera frågor som är viktiga för regeringen, men den fråga som vi har valt att belysa i sammanhanget rör det kommande initiativet från kommissionen om balans i arbetslivet, och det bör utformas så att det bidrar till högre arbetskraftsdeltagande bland kvinnor i EU.

Vår utgångspunkt är att jämställdhet inte bara är en fråga om rättvisa utan det är också en förutsättning för tillväxt och konkurrenskraft. Ansträngningar för att undanröja hinder för handel med tjänster på den inre marknaden måste fortsätta med syfte att underlätta för tillväxt och syssel-

sättning i Europa. Här krävs det ett fortsatt aktivt arbete och ytterligare åtgärder från kommissionen.

I ett tillväxtsammanhang bör även en översyn av direktivet om kombinerade transporter ingå i det kommande initiativet om vägtransporter. Förslagen behöver länkas samman så att de passar ihop – detta för att undvika oklarheter.

På det andra området pågår det en ambitiös klimat-, energi- och miljöpolitik. Det är ett viktigt arbete redan. Här måste vi se till att arbetet inte tappar fart och att fokus bibehålls.

På det sista området, en solidarisk flykting- och migrationspolitik och en säker värld, pågår det redan mycket viktiga och avgörande arbeten för EU:s framtid, och vi har varit inne på flera av dem här i dag. Det området kommer naturligtvis, inte minst med tanke på omvärldstrycket, att vara prioriterat även i fortsättningen.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att EU-nämnden behandlade det kommande arbetsprogrammet den 22 juni inför diskussionerna som då påbörjades i GAC.

Anf. 47 HANS ROTHENBERG (M):

Då kan jag börja med att klargöra att mitt inlägg under punkt 6 i allt det väsentliga egentligen avsåg punkt 9. Då kan vi för protokollet klargöra det. Jag tänker inte upprepa allting, men efter tre månaders vakans från denna nämnd kan sådant inträffa.

Det ger mig dock tillfälle att kommentera statssekreterarens kommentar till mitt inlägg om det som rörde välfärdstjänster. Det avsåg icke TTIP-förhandlingarna, utan mitt inlägg rörde den inre marknaden. Medskicket där var att välfärdstjänster bör involveras i det som regeringen säger om att man ska undanröja hinder för handel med varor och tjänster på inre marknaden. Där ska även välfärdstjänster observeras.

I övrigt hänvisar jag till det som står i protokollet under punkt 6.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för klargörandet att det rörde sig om en missuppfattning och för att det som sas inte upprepas.

Anf. 49 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Jag tycker att det är självklart positivt att ni lyfter upp klimat- och energiområdet. Jag skulle vilja att man trycker tydligare på EU:s energiunion och vikten av att – som statssekreteraren sa – inte tappar fart i det arbetet.

Tidigare under mötet har ledamoten Tina Ackefors varit inne på Nord Stream-problematiken. Statssekreteraren klargjorde då att vi inte kan lägga oss i själva byggandet. Men det som vi har möjlighet att göra är att se till att vi inte blir beroende av den gas som eventuellt kommer att strömma genom Nord Stream 2-ledningen.

Energipolitiken är ju inte bara viktig för Europas konkurrenskraft, men med tanke på det som just nu händer i Ryssland är det även en säkerhetspolitisk fråga som vi måste trycka på i.

I den svenska ståndpunkten lyfter ni också upp bioenergens alla fördelar, och jag håller helt med om det. Vi vet också att det tyvärr pågår en diskussion i Europa om bioenergens framtid där inte alla medlemsländer delar den svenska synpunkten på den svenska skogen. Det finns länder där alla skogar har namn, och det har de inte i Sverige.

Jag hoppas att Sverige söker allianser och samarbetar med våra nordiska grannländer och med de baltiska länderna där skogen ses som en viktig energikälla, så att inte Sverige riskerar att hamna i en situation där EU:s biogasdirektiv klassar vår viktiga skogsråvara som icke förnybart. Det vore en katastrof för de svenska klimatmålen och för den framtida svenska energipolitiken.

Anf. 50 KERSTIN LUNDGREN (C):

Vi har i olika sammanhang fört en diskussion om den sociala pelaren. Det är klart att vi från vår sida inte ser att det är ett område där EU ska gå in med nya överstatliga projekt.

I regeringens ståndpunkt första stycket om den solidariska flykting- och migrationspolitiken står det att den ska vara fortsatt högt prioriterad. Vi ser det som en första prioritering.

Vi tycker också att det är viktigt att ansträngningarna när det gäller handeln fortsätter och fördjupas för att undanröja hinder. Det fortsatta arbetet med att fördjupa den inre marknaden är också viktigt för att jobb och företag ska kunna växa fram. Givetvis ska det ske på ett sätt som inte försämrar för arbetstagare, folkhälsa och miljö.

Det är vår synpunkt på mandatet i den delen.

Anf. 51 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

När det gäller lagstiftningsfrågor har vi haft en överläggning här tidigare då det inte fanns några avvikande meningar. Sedan har vi haft överläggningar i arbetsmarknadsutskottet om utstationeringsdirektivet. Vi står bakom det gula kortet. Det gjorde väl alla allianspartier, om jag inte minns fel.

Sedan har vi den 30 augusti haft uppe frågan om den sociala pelaren. EU reglerar redan i dag mycket i fråga om det sociala, arbetsmiljö, skyddsfrågor och så vidare. Vi tycker att det räcker. Jag såg det första utkastet till den sociala pelaren. Där står det bland annat att alla personer i arbetsför ålder ska ha tillgång till individuell jobbcoachning. Någon annanstans står det att alla under 25 år ska få erbjudande om sysselsättning, utbildning, lärlings- och praktikplats inom fyra månader. Jag tycker att det är att gå lite för långt. Vi ska lära av varandra och best practice. Men att man ska gå in i sådana här detaljerade överstatliga regleringar är inte någonting som vi tycker att vi kan stödja. Det är inte vad EU behöver just nu.

Jag har uppfattat det som att regeringen själv säger att det nu inte är tid att gå in i för mycket överstatlighet. Nu måste vi så att säga konsolidera de regler vi har och försöka få alla länder att följa bara det vi har i fråga om arbetarskyddet.

Jag vet inte om det blir en avvikande mening utifrån det samråd vi har haft med ministern i arbetsmarknadsutskottet.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar det hittills som att det har skett medskick och att det har funnits möjlighet att ge medskick till regeringen. Det här är också en fråga, just när det gäller kommissionens arbetsprogram, som vi kommer att ha uppe igen i november inför GAC-mötet. Om regeringen är lyhörd kanske man jobbar vidare kring de här ståndpunkterna. Vi kan få en mer tydlig svensk ståndpunkt. Det går i så fall också att vara tydlig i de delar där det finns olika meningar här i nämnden.

Anf. 53 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Det finns en svensk ståndpunkt i det här ärendet, fast det är i ett diskussionsläge än så länge. Men vi kan utgå från de tre huvudprioriterade områdena.

Det första är migrationspolitiken. Där är vår ståndpunkt välkänd. Vi tycker inte att vi ska lyfta upp migrationspolitiken på EU-nivå. Det är väl det vi känner att man delvis har gjort och är på väg att göra ytterligare. Jag vill bara markera att vi inte tycker att det är rätt väg att gå.

Det andra prioriterade området är ett socialt Europa för jobb och tillväxt. Finns det saker och ting vi kan förbättra inom den öppna och fria marknaden inom Europa ska vi göra det. Men vi ska inte gå vidare med jobb- och tillväxtfrågor på så vis som vi redan har börjat med och som man nu tar steg för att fortsätta med. Vi vill inte ha en social pelare inom Europeiska unionen.

Även om det skulle vara så som statsministern nämnde i går inför mötet i Europeiska rådet är det en start på någonting som senare kommer att utvecklas. Är det så att vi bara kommer att få en rekommendation om att vi kanske bör standardisera saker och ting men vi själva kan bestämma över det är det ändå, som sagt, ett första steg. Det här har vi sett i samtliga fall tidigare där EU har fått en position med större makt.

Från första början var inte EU en statlig union på något sätt. Det var en kol- och stålunion som sedan har utvecklats till det som det har blivit. Vi avvisar helt och fullt också den sociala dimensionen av det hela. Vi tycker givetvis att man ska kunna diskutera frågor, men då ska det hamna just på en mellanstatlig nivå, och det är inte den utveckling som vi kan notera.

Jag vill skicka med till regeringen att detta är våra grundläggande ståndpunkter i fråga om det här. Sedan återkommer vi i november.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Statssekreteraren! Jag får be er att hålla det lite kort. Vi har missbedömt tiden under det här mötet, vilket har gjort att kabinetssekreteraren har fått vänta.

Anf. 55 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Jag lovar att vara så snabb som jag bara kan men också att respektera nämndens frågor så att jag ger er korrekta svar.

När det gäller välfärdstjänster och tjänster på den inre marknaden är det en del som ökar av betydelse för hela Europa. I den mån de är öppna – många av de här åtagandena gjordes ju innan Sverige gick med i EU –

ser vi ingen anledning till att det inte skulle gälla även den typen av tjänster. Men det är som sagt i den mån de också är öppna på den inre marknaden. Och vi gör inga nya åtaganden i och med att vi är medlemmar av EU.

Frågan om energiunionen anser jag att vi har svarat på. Ni får mer svar av kabinetssekreteraren. Jag kan bara konstatera att Sverige är ett land som är ytterst lite beroende av gas över huvud taget. Jag ser ingen anledning till att vi skulle bli mer beroende av gas. Vi har också en ganska färsk överenskommelse mellan flera av riksdagens partier om att Sverige ska vara fossiloberoende. Och gas är ett fossilt bränsle som vi inte alls har något intresse av att bli mer beroende av, varken direkt eller indirekt. Vi vill gå den andra vägen. Vi vill bli mindre beroende av gas oavsett om den kommer från Ryssland eller om det är frackad gas från USA.

När det gäller bioenergi och tillgång och utnyttjande av svenska resurser står jag helt bakom det. Det är otroligt viktigt. Vi sticker också ut som ett av de länder i EU som har en stor tillgång på bioråvara, vilket gör att vi behöver hålla ihop med de andra länderna som har samma resurs. Det är för den inhemska produktionen, men det gäller att också se upp när det gäller tariffer på nya biodrivmedel, som jag möter ute på marknaden. Oftast är det långt över 30 procent. Det hämmar utvecklingen av nya biobränslen och förnybara bränslen. Men det hindrar också i det långa loppet när det gäller hur vi utnyttjar vår egen skogsråvara på ett smart, ekonomiskt och hållbart sätt.

Sedan vänder jag mig till ledamot Lundgren med flera. Sociala pelaren handlar om att lyfta upp de här frågorna. Vi vet – det är vår analys – att det har varit en tilt bort från de sociala frågorna. Om man inte adresserar dem tror vi att stödet för att vara medlem av Europeiska unionen kommer att minska. Och det finns ett värde av det. Vi reser alltmer. Vi pluggar. Vi jobbar utomlands. Vi behöver ta med oss våra förmåner. Vi behöver ha reda på att de verkligen fungerar. 100 000 svenskar som bor i Storbritannien. En stor del av dem känner nu en enorm osäkerhet om vad som ska gälla när de inte omfattas av det sociala nätet och samarbetet – inte harmonisering. Det är koordinering och samarbete vi pratar om som inte gäller. Det handlar om att behålla kompetensen i de här frågorna för oss själva och att helt enkelt belysa vad vi kan förvänta oss av varandra.

Därvidlag håller jag inte med ledamot Pethrus om att det är någon form av problem att vi faktiskt ställer krav på att ungdomar ska få utbildning eller coachning. Vi avsatte i det förra ärendet medel för områden i Europa där ungdomsarbetslösheten är 25 procent. Det är fortsatt ett av de stora problemen i Europa, som gör vår kontinent svagare. Det är det dock inte i Sverige, eftersom vi har den lägsta ungdomsarbetslösheten på 13 år, så vi kommer inte att åtnjuta medel för detta. Men det handlar om att förvänta sig att det stödet kan finnas runt om i EU. Det kommer att göra både vårt land och de andra länderna rikare.

Det blir en fin övergång, avslutningsvis, till Johnny Skalins fråga. Varför ska vi då göra saker på EU-nivå? Ja, vårt land handlar till 69 procent med EU:s inre marknad. 80 procent av vår import kommer från EU:s inre marknad. Då kan man verkligen ställa sig frågan: Varför ska

man ha ett samarbete med de andra? Ja, för mig och regeringen är det fullständigt självklart. Men vi vet – och jag respekterar det – att det finns olika åsikter om huruvida man över huvud taget ska vara med i EU. Men för oss är det självklart att de här frågorna ska behandlas. På samma sätt är det med migrationen, som är en gränsöverskridande fråga. Då behöver man också ha ett samarbete både mellan länder inom EU och mellan EU och andra parter. Och återigen: Sociala pelaren handlar inte om överstatlighet. Det handlar om förväntningar som vi har på varandra i vår gemenskap som heter Europeiska unionen.

Anf. 56 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Fru ordförande! När jag pratade om rysk gas var det inte Sveriges beroende av rysk gas som jag syftade på. Det är EU:s beroende av rysk gas. Med Tysklands Energiewende ser vi att det tyska beroendet av rysk gas ökar. Därför är det av avgörande vikt för Europa och vår egen energitillförsel att arbetet med energiunionen fortgår och att det europeiska beroendet av rysk gas inte ökar. Det vore inte bra, speciellt inte då det är Tyskland som i första hand kommer att bli mer beroende om inflödet av gas till Europa ökar.

Det är viktigt att ta med i protokollet att det inte är Sveriges beroende av rysk gas som jag syftar på. Jag är mycket väl medveten om det arbete som sker i Sveriges riksdag på energiområdet. Jag sitter själv i kommissionen, och jag vet mycket väl hur det svenska energiberoendet ser ut. Men i mitt inlägg syftade jag på Europas beroende av gas.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för det klargörandet, som nu också kommer med i uppteckningarna!

Anf. 58 JOHNNY SKALIN (SD):

Fru ordförande! Jag vill kommentera statssekreterarens kommentar på mina kommentarer. Jag har över huvud taget inte ifrågasatt nyttan med att samverka med andra länder och att samarbeta med andra länder. Jag sa precis det i mitt anförande: att jag tycker att man ska kunna samarbeta med andra länder på mellanstatlig nivå. Det är det som skiljer mig och statssekreteraren och hans regering. Jag tror inte att det behövs en överstatlig union som går mot en federation där man lämnar över maktområde på maktområde. Det är väldigt klarlagt att det är på det sättet. En statssekreterare känner såklart till att det är på det sättet.

Den senaste statistiken visar att 43 procent av riksdagens propositioner kommer till under påverkan av EU. På vilket sätt blir Sverige eller Europa starkare av att vårt folk kan påverka andra folks länder och att de kan påverka oss men i mycket mindre grad än vad de kan göra i sina egna länder? Det ifrågasätter jag. Man kan titta på utvecklingen i Europa. Man kan titta på de senaste 15 åren. EU och Europa sackar efter omvärlden, åtminstone västvärlden. Europa är inte den mest framgångsrika kontinenten längre.

Sedan vill jag säga något vad gäller England. Att det finns 100 000 svenskar i England har ingenting att göra med den sociala dimensionen,

den sociala pelaren, för det har funnits med på EU:s arbetsprogram under en väldigt lång tid. Samarbeta och diskutera med andra länder kan man absolut göra. Men det hör inte hit. Det är inte en del av den frågeställningen.

Sedan är det ett faktum att EU hela tiden lyfter fram område efter område med små steg. Sedan tar man större steg och ännu större steg. Därför vill jag ställa frågan till statssekreteraren: Kan statssekreteraren garantera mig, nämnden och väljarna att den sociala pelaren och dimensionen aldrig kommer att ta ett ytterligare steg och bli någon form av överstatlig dimension inom Europeiska unionen?

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Det var den sista frågan. Jag antar att statssekreteraren kan ge ett mycket kort svar på den, så att får vi avsluta den här dagordningspunkten.

Anf. 60 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM:

Vi ser inte framför oss att arbetet med den sociala pelaren på något sätt kommer att förändra beslutsfattandet inom Europeiska unionen.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Flera partier har haft mycket tydliga medskick. Det här är en punkt om kommissionens kommande arbetsprogram som kommer att återkomma till nämnden. Regeringen har då möjlighet att lyssna in de synpunkter som har kommit här, i det arbetet, och också naturligtvis den diskussion som kommer att föras på det allmänna rådet. Vid återrapporten har vi möjlighet att höra hur den diskussionen går.

Vi tackar för den informationen och konstaterar att det finns ett stöd för den redovisade inriktningen inför den diskussion som allmänna rådet ska ha.

Det var inga övriga frågor, om jag förstod det rätt. Vi tackar statssekreterare Oscar Stenström.

2016/17:2
16 september

§ 2 Utrikes frågor

Kabinettssekreterare Annika Söder

Återrapport från informellt ministermöte den 2 september 2016

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Vi har en gäst från Regeringskansliet som har varit väldigt ödmjuk och väntat. Det var en tidsplan som helt sprack den här morgonen. Vi är hemskt ledsna från nämndens sida för detta.

Vi är glada över att kabinettssekreterare Annika Söder kommer hit i dag och ger en återrapport från det informella utrikesministermötet. Det är en återrapport som vanligtvis kommer i samband med nästa utrikesministermöte. Men efter påkallande från nämndledamöter frågade vi UD om man kunde ge återrapporten redan på det här mötet så att vi inte skulle behöva vänta med den till oktober. Vi är tacksamma för att kabinettssekreteraren har kommit hit för att just ge den återrapporten.

Anf. 63 Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER:

Tack för att jag fick möjlighet att komma hit. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Jag är alltså här för att återrapportera från det informella utrikesministermötet i Gymnichformat som ägde rum i Bratislava den 2–3 september.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
<<<>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**
<<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för denna utförliga återrapport från det informella utrikesmötet. Det är naturligtvis svårt att ställa några vidlyftiga följdfrågor om ett möte som du bara har minnesuppteckningar från. Men om det finns några ledamöter som vill ställa frågor går det bra att göra ett försök.

Anf. 65 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Först vill jag tacka för att vi fick denna återrapport. Vi begärde den med anledning av att det är stora frågor som vi kommer att ta itu med under en tid. Den återrapport som vi såg på agendan låg lite väl långt fram i tiden. Detta är muntliga rapporter och inte skriftliga. Därför ville vi ha denna återrapport.

Ibland tar det tid också här i detta rum. Jag beklagar att kabinetssekreteraren har fått sitta och vänta en stund. Men detta är viktiga frågor.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Jag skulle vilja att vi ändå tittar lite grann framåt. Vad ligger nu framför oss? Det gäller kanske särskilt de två första frågorna. Det gäller bland annat Turkiet. Hur ser processen ut framåt när det gäller viseringsavtal, krav på mänskliga rättigheter och inte minst Turkietöverenskommelsen som vi har om migration? Det gäller också implementeringen av Minskavtalet. Vi är helt enkelt lite oroade för situationen på Krim och i Ukraina med anledning av Rysslands agerande. Men denna fråga ligger också på ER framgent i oktober.

Vi kanske kan blicka lite framåt om det är möjligt när det gäller vad som komma skall.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Kabinetssekreteraren får välja vad det går att svara på i dessa delar.

Anf. 67 Kabinetssekreterare ANNIKA SÖDER:

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen

<<<>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen
<<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar kabinetssekreteraren för återrapporten och för att hon kom hit i dag.

Innehållsförteckning

§ 1 Allmänna frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 HANS ROTHENBERG (M).....	1
Anf. 5 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	1
Anf. 6 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 7 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	2
Anf. 8 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	2
Anf. 9 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	3
Anf. 10 KERSTIN LUNDGREN (C).....	4
Anf. 11 TINA ACKETOFT (L)	4
Anf. 12 JENS HOLM (V)	5
Anf. 13 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 14 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	6
Anf. 15 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	6
Anf. 16 HANS ROTHENBERG (M).....	8
Anf. 17 KERSTIN LUNDGREN (C).....	9
Anf. 18 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	9
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 20 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	11
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 22 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	11
Anf. 23 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 24 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	11
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 26 Kanslichef JOHANNA MÖLLERBERG NORDFORS	12
Anf. 27 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	12
Anf. 28 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 29 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	12
Anf. 30 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	13
Anf. 31 JENS HOLM (V)	13
Anf. 32 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	13
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 34 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	13
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 36 KERSTIN LUNDGREN (C).....	15
Anf. 37 JESSIKA ROSWALL (M).....	15
Anf. 38 BÖRJE VESTLUND (S).....	15
Anf. 39 FREDRIK SCHULTE (M)	16
Anf. 40 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	16
Anf. 41 FREDRIK SCHULTE (M)	17
Anf. 42 KERSTIN LUNDGREN (C).....	17
Anf. 43 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	17
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 45 Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM	18

Anf. 46	ORDFÖRANDEN.....	19	2016/17:2
Anf. 47	HANS ROTHENBERG (M)	19	16 september
Anf. 48	ORDFÖRANDEN.....	19	
Anf. 49	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	19	
Anf. 50	KERSTIN LUNDGREN (C).....	20	
Anf. 51	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	20	
Anf. 52	ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 53	JOHNNY SKALIN (SD).....	21	
Anf. 54	ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 55	Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM.....	22	
Anf. 56	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	23	
Anf. 57	ORDFÖRANDEN.....	23	
Anf. 58	JOHNNY SKALIN (SD).....	23	
Anf. 59	ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 60	Statssekreterare OSCAR STENSTRÖM.....	24	
Anf. 61	ORDFÖRANDEN.....	24	
§ 2	Utrikes frågor.....	25	
Anf. 62	ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 63	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	25	
Anf. 64	ORDFÖRANDEN.....	27	
Anf. 65	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	27	
Anf. 66	ORDFÖRANDEN.....	27	
Anf. 67	Kabinettssekreterare ANNIKA SÖDER	27	
Anf. 68	ORDFÖRANDEN.....	28	